

हे इन्द्र क्षीणी व्यावापृथिव्यौ ते तव शुष्मं बलमन्वीयतुः अनुगहतः व्या-
वापृथिवीस्था लोकास्त्वद्वलं बद्धु मन्यन्ते इति भावः । कीदृशं शुष्मं तुर्यन्तं शत्रुषु
वरामाविष्कुर्वन्तम् । अनुगमने दृष्टान्तः मातरौ मातापितरौ शिशुं न शिशुमिव
यथा पितरौ बालमनुगहतः यस्य बलाद् व्यावापृथिव्यावप्यविभीतामिति [निरु°
१०.१०.] यास्कः । तदेव प्रपञ्चयति विश्वा इति विश्वाः सर्वाः स्पृधः स्पर्धमानाः
शत्रुसेनाः ते तव मन्यवे पञ्चम्यर्थे चतुर्थी तव क्रोधात् अथयन्त (35.) अथयन्त
अथिताः खिन्ना भवन्ति तव क्रोधदर्शनादुद्धिजन्त इत्यर्थः युक्तमेतत् यत् यस्मात्
युद्धे इन्द्र त्वं वृत्रं देवासुराबध्यं तूर्वसि हंसि तूर्वतिर्हिसार्थः ॥ ६७ ॥

यज्ञो देवानां प्र° ॥ ६८ ॥

कुत्सदृष्टा त्रिष्टुप् । व्याख्याता [ट. ४.] ॥ ६८ ॥

अद्व्येभिः सवितः पायुभिर्द्व्यं शिवेभिर्द्व्यं परिपाहि नो गयम् ।

हिरण्यजिह्वः सुविताय नव्यसे रक्षा माकिर्नीऽअघशंस ईशत ॥ ६९ ॥

भरद्वाजदृष्टा जगती सवितृदेवत्या । हे सवितः सर्वस्य प्रसवितः पायुभिः पा-
लनैः नोऽस्माकं गयं गृहं धनं वा त्वमद्य परिपाहि रक्ष गयः कृदरः (36.) इति
गृहनामसु [निघ° ३.४.] मील्लं गय इति [निघ° २.१०.] धननामस्वपि पाठात्
गृहधनयोर्गयशब्दः । कीदृशैः पायुभिः अद्व्येभिः अद्व्यैरनुपहंसितैः । शिवेभिः
शान्तैः सुखद्वयैः कीदृशस्त्वम् हिरण्यजिह्वः हिरण्यवदविचला जिह्वा यस्य सत्य-
वाक् यद्वा हिरण्या हितरमणीया जिह्वा ज्वाला यस्येति वा हिरण्यं कस्मादि-
त्यादि हितरमणीयं भवतीति वेति [निरु° २.१३.] यास्कोक्तेः । किं च नव्यसे न-
वीयसे नवतराय सुविताय सु इताय सुखाय अस्मान् रक्ष पालय । किं च माकिः
मा कश्चनाघशंसः पापमाशंसमानः शत्रुः नोऽस्माकमीशत ऐश्वर्यं कुर्यात् तत्प्रसा-
दात्पाप्मास्माकमीशिता मा भूदित्यर्थः । ईशत लङ् बद्धलं हन्द्सीति [पा° २.४.
७३.] शपो लुगभावः अउभावश्च ॥ ६९ ॥

VI. प्र वीर्या शुचयो दद्विरे वामध्वर्युभिर्मधुमन्तः सुतासः ।